

Zapowiedź nowej wystawy w Muzeum Lotnictwa Polskiego

2025-03-21

Oddany do użytku w październiku 2024 r. hangar nr 5 wypełnia się lotniczymi eksponatami. To właśnie tam - na imponującej powierzchni ekspozycyjnej ponad 3000 m² powstaje nowa wystawa stała „Z wiatrem i pod wiatr. Lotnictwo cywilne”, którą Muzeum planuje otworzyć pod koniec wakacji.

Ruszyły już pierwsze prace związane z budową ekspozycji, a do znajdującego się na terenie historycznego lotniska Rakowicze-Czyżyny Hangaru nr 5, który będzie domem nowej wystawy, zwożone są odrestaurowane szybowce i samoloty.

- Nowa wystawa będzie opowiadać o historii polskiego lotnictwa od legendarnych pionierów naszej awiacji do współczesności ze szczególnym uwzględnieniem sportów lotniczych, lotnictwa komunikacyjnego, sanitarnego oraz agrolotnictwa. Chcemy położyć nacisk na przedstawienie sukcesów polskich pilotów i konstruktorów, którzy przez lata budowali prestiż polskich skrzydeł. Wystawa oprócz funkcji edukacyjnych ma również do spełnienia istotną misję, przypominania o osobach, które mogą być przykładem do naśladowania zwłaszcza dla młodzieży - mówi Tomasz Kosecki, dyrektor Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie.

- Już w 2022 r. z myślą o nowej wystawie stałej „Z wiatrem i pod wiatr. Lotnictwo Cywilne” rozpoczęliśmy proces renowacji wyjątkowych polskich szybowców będących odzwierciedleniem historii rozwoju polskiego lotnictwa cywilnego - tłumaczy Ewa Cuber-Strutyńska, kierownik Działu Zbiorów.

Mowa między innymi o szybowcach WWS Wrona bis, IS-B Komar 49, IS-A Salamandra, IS-C Żuraw, IS-1 Sęp i SZD-10 bis Czapla, SZD-9 Bocian.

Ponadto na wystawie znajdą się:

- prawdziwa perła: prototyp szybowca PW-5 Smyk przekazany przez Politechnikę Warszawską, który w 1994 r. wygrał konkurs i został uznany przez Międzynarodową Federację Lotniczą (FAI) za szybowiec klasy światowej do rozgrywania zawodów olimpijskich
- prototyp S-1 Swift, w latach 90. XX wieku przez Edwarda Margańskiego i Jerzego Cisowskiego, był przełomowym projektem w dziedzinie akrobacji szybowcowej, a jego konstrukcja stała się fundamentem dla dalszych innowacji w tej dziedzinie - w tym nowego szybowca akrobacyjnego JAY Instytutu Lotnictwa
- szybowiec akrobacyjny IS-4 Jastrząb, który był w stanie rozpędzać się do 450 km/h.

Nie zabraknie także reliktyw z samych początków rozwoju lotnictwa na terenie naszego kraju - na wystawie wyeksponowana zostanie zrekonstruowana przez Muzeum lotnia Czesława Tańskiego z 1895 r. oraz wykonana przez Politechnikę Warszawską replika szybowca SL-1 Akar, na którym Tadeusz Karpiński w 1923 r. wygrał pierwsze zawody szybowcowe w Polsce.

Poza szybowcami na ekspozycji zwiedzający będą mogli podziwiać także wyjątkowe samoloty sportowe i cywilne – w tym:

- PZL-106 Kruk- pierwszy polskiej konstrukcji specjalistyczny samolot rolniczy (ze szczelną kabiną z nadciśnieniem i filtrowaniem powietrza), zaprojektowany w WSK PZL Warszawa Okęcie
- CSS S-13 – wielozadaniowy samolot, który powstał w Centralnym Studium Samolotów w Warszawie eksponat prezentowany w Muzeum służył do celów sanitarnych – posiada specjalne miejsce w kadłubie na nosze z pacjentem
- Albatrosa B.II z 1919 r. w specjalnym malowaniu z reklamą fabryki czekolady E. Wedel – był to pierwszy samolot wykorzystywany do celów marketingowych
- budowaną przez Muzeum replikę międzywojennego samolotu RWD-8, który był najliczniej produkowanym samolotem przed wojną, jednak do naszych czasów nie zachował się żaden egzemplarz
- nowo odrestaurowany samolot PZL-104 Wilga – sztandarowy produkt powojennego przemysłu lotniczego, na którym Polacy startowali w mistrzostwach świata w lataniu precyzyjnym i rajdowym zdobywając liczne medale
- samoloty amatorskie – między innymi: Kukułka Eugeniusza Pieniążka, którą uciekł z PRL do Jugosławii oraz kolekcja znakomitego polskiego konstruktora Jarosława Janowskiego: budowana w mieszkaniu w kamienicy w Łodzi w latach 1969-1970 J-1 Prząśniczka, J-2 Polonez – którego pierwszy egzemplarz napędzany był zmodyfikowanym silnikiem od samochodu Trabant oraz J-5 Marco – pierwszy kompozytowy motoszybowiec ultra light w Polsce.

Ekspozycja została pomyślana tak, aby w jak najszerszym stopniu zaprezentować dziedzictwo polskiego lotnictwa cywilnego i sportowego. W jej skład wejdą nie tylko statki powietrzne ale również wiele eksponatów małoskalowych takich jak dokumenty, zdjęcia, mundury, puchary, odznaczenia etc.

Układ wystawy został zaprojektowany jako 7 wzajemnie uzupełniających się obszarów tematycznych: początki lotnictwa w Polsce, szybownictwo i lotnictwo sportowe, kobiety w lotnictwie polskim, lotnictwo amatorskie, lotnictwo usługowe – pocztowe, sanitarne, agrolotnictwo, polskie linie lotnicze LOT, spadochroniarstwo i lotniarstwo, modelarstwo lotnicze.

– Otwarcie wystawy „Z wiatrem i pod wiatr. Lotnictwo cywilne” będzie z pewnością jednym z najdonioślejszych wydarzeń kulturalnych tego roku. Będziemy na bieżąco informować o postępach budowy wystawy – to niezmiernie interesujący proces twórczy, którym chcielibyśmy się dzielić z sympatykami lotnictwa – zapowiada Zuzanna Kaczorowska, specjalista ds. promocji i marketingu Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie.